

független Újság

politikai napilap

Negyvenezer ember zarándokolt el a nagy püspök ravatalához

Hangszóróval közvetítik a nagytemplomi gyászszerbartást a Nagytemplom előtti tér óriási gyászoló tömegének — Az egész ország képvisellete résztvesz Baltazár Dezső püspök temetésén — Négy száz palástos pap a gyászmenetben

A nagy halottat pénteken reggel beszállították a Köztemető ravatalozójából a Kollégiumba, amelynek dísztermében ravatalozták fel. A díszterem falait fel a karzatokig fekete drapériával vonták be, ami a gyász komor komolyságát adja meg az egész teremnek. A terem mennyezetéről lefüggő csillár valamennyi lángja ég és a csillárok fénye vet világosságot a koporsóra és a körülötte elhelyezett délszaki növényekre és a virágokra, amelyek mintha a gyász fájdalmába akarnának egy cseppnyi vigaszt, enyhülést beleolvasztani. Mintha a nagy halott nyujtaná le őket az örök élet véghetlenségéből, sirató híveinek.

A ravatal magaslatán ott az ércoporsó. Üvegtején át még egyszer ott látjuk az ő jóságos arcát. Arcán, amelyen semmi változás nincsen, az örök béke fenséges nyugalma ragyog. Kezei mellől összerögzött, mintha most is miértünk, emberekért imádkoznék. A teremben néma esend. A lassan lépő lábak nesztét felfogják a szönyegek, de nem fogják fel a lelkéből felszálló halk sóhajokat, amelyek körülölelik a koporsót és a magasba szállanak a nagy ember lelkét keresve sirató fájdalommal. A csillárok fénye ezer könnyesebben török meg, mint drága gyémántokon.

A koporsó körül tógátus teológusok állanak őrséget. Egyre hozzák a virágokat és koszorúkat és egyre özönlik a nép, mint végeszakadatlan élő folyam. Kendős nénikék, fényes úriasszonyok és leányok, munkások és előkelőségek hosszú, végtelen sora jön és áll meg lehajtott fejjel, összetett kezekkel a koporsó mellett, fájdalmas tekintettel emel a halottra, hogy jóságos arcát lelkében magával vigye az emlékezetbe. És a gyászolók egyre jönnek, jönnek. Mennyi gyász, mennyi fájdalom, mennyi siralom és milyen nagysága a szeretetnek, a mérhetetlen nagy tiszteletnek...

A gyászoló tömegek vándorlása reggel kilenc órától este hat óráig

tartott. Az utolsó tisztelés a legnagyobb rendben folyt le. A közönséget a Kollégium baloldali kapuján bocsátották be és miután megtekintette a halottat, a Kollégium hátulso folyosóján át a jobboldali kapun bocsátották ki.

A ravatalhoz járulást este hat órákor szüntették meg, mert az esti órákban a Kollégium folyosóit nem lehetett a közönség részé-

re rendelkezésre bocsátani és megfelelő világításról sem lehetett gondoskodni. Így bár még sokan, rengeteg ember akarta megnézni a ravatalt, a megtekintési időt meghosszabbítani nem lehetett.

Az egész nap folyamán több, mint negyvenezer ember ment fel a Kollégium dísztermébe, hogy utolsó tiszteletét tegye a nagy halott előtt.

A temetés rendje

Az a mély és nagy részvét, amelyet dr. Baltazár Dezső halála a legselesebb körben hellett az egész országban, oly impozánsá teszi temetését is, ami külső kifejezése lesz annak a nagyértékelésnek, szeretetnek és tiszteletnek, amelyben a nagy ember állott. Temetésén az egész országból képviseltek magukat a hatóságok, testületek, a különböző egyházak. Több ezer ember vesz részt hivatalosan a temetésben, amelyen a bejelentések szerint az ország különböző részeiből érkező palástos papok száma meghaladja a négyszázat. Epen azért a debreceni közönség aligha fér be a Nagytemplomba. A püspöki hivatal tehát úgy intézkedett, hogy

a Nagytemplomból hangszórót szereltek fel a templom előtti térre, hogy az ott gyülekezett, bizonyára óriási közönség a gyászszerbartást végighallgathassa.

A temetésen a kormány képviselőiben dr. Lázár Andor igazságügyminiszter jelenik meg. A miniszterelnökséget Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár képviseli. A konvent és zsinat képviselőiben dr. Balogh Jenő ny. miniszter, az elhunytak elnök-társai jelenik meg Benedek Zsolt konventi tanácsos kíséretében. A felsőházat és az egyetemes evangélikus egyházat báró Radvácsky Albert felsőházi tag, egyetemes felügyelő képviseli, a kultuszminisztériumot Tasnádi Nagy András államtitkár, a honvédelmi minisztériumot Sieglér Géza altábornagy, dandárparancsnok. Az egyes egyházakat Ravasz László, Farkas István, Sulyok István ki-

rályházi püspök, dr. Thury Kálmán főgondnok, Józán Miklós unitárius püspök, a római katolikuságot dr. Lindenberger János apostoli kormányzó prépostsplábanos, a gör. kath. egyházat Papp Gyula szentszéki tanácsos, az izraelita egyházat dr. Schlesinger Sámuel főrabbi, a budapesti izraelita központi irodát Stern Samu elnök. A társtörvényhatóságok főispánjai közül Szilágyi Lajos, Biharmegye és Thuránszky Pál, Szabolcs megye főispánja jelennek meg.

A nagytemplomi gyászszerbartás után a gyászmenet így alakul meg:

Lovasrendőrök, Énekkarok: Városi Dalegyelet, Egyetértés Dalárda, Kántus, Szenci Molnár Énekkar, Tamitói Vegyeskar, hatos sorokban. Dr. Ravasz László, Farkas István püspökök, dr. Kállay Kálmán lelkészkepzőintézeti igazgató, Maklár Károly püspök helyettes, Nagy András kántor. Ésperekek és palástos lelkészek hatos sorokban. Koporsót vivő kocsi. A kormány képviselője és a miniszterek. A Konvent elnöke és az egyházkerületi főgondnok. A család-férfitagjai gyalog, női tagjai három kocsin. A debreceni egyház főgondnoka. Egyházkerületi világi tanácsbírák. Hivatalok képviselői, kollégium igazgató tanárai, egyetemi tanárok, presbiterek, tanárok, tanítók, küldöttségek.

A debreceni reformátusi egyházi hivatalok és a temetés rendezősege nagyon kéri a közönséget, hogy erre a rendre legyen figyelemmel és még az így megállapított menet meg nem in-

(Folytatása a második oldalon.)

A harmadik TIKÁV megnyitója

Irta: Dr. Diezig Alajos kamarai titkár, TIKÁV vásárigazgató.

Az első két Tiszántúli Ipari Kiállítás és Árumintavásár júniusi terminusával szemben a nyár eleje helyett ezúttal a nyár utóján nyitjuk meg a TIKÁV-ot. Az ipari és kereskedelmi érdekeltség majdnem egységesen kívánta, hogy a nyár eleje helyett szeptember elején tartssuk az ipari vásárt és a debreceni kerületi kereskedelmi és iparkamara készséggel igyekezett eleget tenni ennek az általános kívánságnak. Könnyen elképzelhető, hogy mily nehéz feladatot rótt ez az elhatározás a kamara hivatalára, amelynek éppen a nyári hónapokban kellett a legnagyobb munkát kifejeznie, a TIKÁV előkészítése érdekében.

Bízunk benne, hogy a terminusváltogatás be fogja váltani minden vonatkozásban a hozzáfűzött reményeket, mert hiszen a gyakorlati tapasztalat által felsorakoztatott érvek súlya alatt határozta el a kamara magát arra, hogy az ezévi TIKÁV-ot szeptember elején rendezze meg.

Az optimizmus jegyében készülődött mindenki az új ipari vásárra és a kiállítók, rendezők, valamint a TIKÁV berendezési munkálatait végző iparosok tudásuk legjavát adták, valósággal testvéries, vállvetett munkában forrtak össze, hogy a vásár a legszebb külsőben és a leggazdagabb tartalommal tündökölhessen.

A m. kir. kormányzat s a hatóságok részéről messzemenő jóindulattal és megértéssel találkozunk és ez a jóindulat, ez a megértés jelentős mértékben járult hozzá a nagy munka eredményes befajezéséhez.

A nagy munka eredményét már már megláthatja a közönség és ítéletet mondhat a végzett munka felől. Az alkotással együtt járó izgalom érzésével fogadjuk az ipar és kereskedelem legújabb fellegetvárában a legfőbb ítélobíró: a fogyasztóközönséget.

Az alkotó munka utolsó napján, amikor kezdődik a mi vizsgánk első napja, azzal a tiszteletteljes kéressel fordulunk a fogyasztóközönséghez, elsősorban a debreceniekhez, hogy tegye magáévá a TIKÁV ügyét, amely nem egyedül a rendezők, sőt nem is egyedül csak a kiállítók ügye, hanem közösen és elválaszthatatlanul valamennyiünké egyaránt. A TIKÁV jövőjének biztosítása a nagyközönségnek is vitathatatlan érdeke s itt elsősorban a debreceni

Már ma nézze meg a TIKÁV-ot és gyönyörködjön, vásároljon!

Gyönyörű pavillonok, nagyszerű áru gazdagság, kitünő vásárlási lehetőség, légvédelmi, gyümölcs, és baromfikiallítás. Belépőjegyek: felnőtteknek: 50 fillér, gyermekeknek, katonáknak: 30 fillér.

INTÉZETI FEHÉRNEMU TAKARÓ MATRAC FORMARUHA HARISNYA KARDOS LÁSZLÓ-nál

és tiszántúli fogyasztóközösségre gondolok.

Mert egészen természetes, hogy a debreceni és tiszántúli fogyasztóközösségnek egyaránt érdeke, hogy Debrecenben és a Tiszántúli virágzó helyi ipar és kereskedelem legyen. Elsőrendű érdek fűződik ahhoz, hogy egyrészt minden igény kielégítésére alkalmas helyi ipar és kereskedelem álljon rendelkezésre, másrészt pedig az erős, virágzó helyi ipar és kereskedelem minél nagyobb mértékben bírjon hozzájárulni a közületi terhekhez.

Egyetlen vágyunk az, hogy az ipar, kereskedelem és fogyasztóközösség e nagy találkozására minél több fogyasztó jöjjön el. Leghőbb óhajunk, hogy az ipar és kereskedelem kiállított áruit minél többen szemléljék meg és ha megtetszik valamit nekik, azt vásárolják is meg.

Hívó szóval kérünk mindenkit, a megnyitás ünnepi hangulatában, hogy a kapuk széttárása után jöjjenek el a TIKÁV gyönyörűen berendezett területére.

Arasszák el a fogyasztók minél nagyobb tömegei a mi ipari vásárlóinkat, legyenek termékenyítő vásárlói a lelkes iparosoknak és kereskedőknek, mert a célunkat, amely mindnyájunknak közös célja, csak úgy tudjuk elérni, ha az iparos, kereskedő és fogyasztó kölesönösen teljesíti egymással szemben a gazdasági élet örök törvényeiből fakadó köteleességét.

— Nyilvános nyugtázás. A Jótékony Nőegylet özv. Sass Béláné elnökő útján özv. Várady Kálmánné elhunytá alkalmából koszorúmegváltás címén 25 pengő adományt juttatott el a Népjelölti Hivatalhoz az inségesek javára.

(FOLYTATÁS AZ ELSŐ OLDALRÓL.)

dul, addig ne bontsák meg a rendet és ne zavarják meg a család és a hivatalos képviselők és egyházak képviselőinek rendjét. A rendre egyébként a rendezőségén kívül a rendőség is szigorúan vigyázni fog.

Ezért a templomi gyülekezet tagjait arra kéri, hogy a kivonulásnál maradjanak a helyükön addig, amíg a hi-

vatalos küldöttségek kivonulnak.

A lelkesek a templom hátulsó ajtaján vonulnak ki s egyenesen a Csokonai-szobornál állanak fel az úttesten hatos sorokban.

A templom főkapuján a temetési menet szerint vonulnak ki a követelők.

Részvétnyilatkozatok az egyházaktól

Azt az országos gyászt, amely a nagy püspök halálával a magyar közéletet sújtotta, mutatják a történelmi Magyarország minden részéből ezrével érkező részvétnyilatkozatok, amelyek még ma is özönlöttek a családhoz és a püspöki hivatalhoz.

A testvéregyházkerületek közül a tiszáninneni a következő sürgönnyt küldte:

A tiszáninneni református nép hűsz éves testvér gyanánt siratja a hűségese vezért. Az egyházkerület elnöksége.

A szlovenszói egyházkerület a következő táviratot küldte: Velkekapsusán, 1936 VIII. 28. A szlovenszói tiszáninneni egyházkerület öszinte részvétellel osztozik a testvér egyházkerület fájdalmában nagy püspökének elhunytá alkalmával. Magda, püspök.

A dunántúli evangélikus egyházkerület püspöke levelében a többek között a következőket írja:

A nagy esemény hatása alatt állandó és úgy érzem, mintha egy kifürkészhetetlen erő egy hatalmas sziklarészt lerobbantott volna a magyarság oromcsúcsáról, amit többé semmi hatalom nem emelhet vissza régi helyére. Csodálkozunk, hogy megtörténhetett, hogy lehet idő, hogy Baltazár Dezső nem létezik, nem szól, nem néz, nem alkot. De úgy látszik, az őserők is elporladnak az idő ostromától és meg kell barátkoznunk a szomorú csodákkal. Az Ur kegyelme legyen övele és mivelünk, ittmaradottakkal. D. Kovács Sándor, püspök.

A karcagi izraelita hitközség: Hatalmas egyházakat, sokat szenvedett magyar hazánkat, magyar kultúránkat főtiszteletű dr. Baltazár Dezső püspök úr ökegyelmességének, az igazság, béke és szeretet lánglelkű apostolának váratlanul bekövetkezett elhalálozásával ért veszteség feletti legnagyobb bánatukban igaz, mely részvétellel osztozunk és mindnyá-

juknak nagy halottját szent áhitattal és áldó imádsággal kísérvük utolsó útjára, örök pihenőjére. Áldott emléket hitközségünk jegyzőkönyvében az utókor számára megőrökítjük. Schück Mór főrabbi. Dr. Fülöp Dezső elnök.

EGYÉB TÁVIRATOK

Öszinte meleg részvétellel veszek részt mérhetetlen nagy veszteségükben. Horthy István.

Mély megilletődéssel értesültem kiváló férjének, nagyrabecsült régi barátomnak elhunytáról, akinek elvesztése családja, egyháza és hazája számára egyaránt pótolhatatlan veszteség. Fogadjja legőszintébb részvétemet. Báró Perényi Zsigmond koronaőr.

Mélyen megrendülve és megilletődéssel értesültünk főtiszteletű és nagyméltóságú dr. Baltazár Dezső püspök úr lesújtó elhunytáról. A gyász, amely a püspök úr halálával elsősorban a Tiszántúli Re-

formátus Egyházkerületet érte, gyásza nemcsak a magyar kálvinizmusnak, hanem az egész magyar közéletnek is. Kivételes nagy egyéniség volt ő, Istenét és egyházát hűven szolgáló pap, kiváló szónok és ékesszavú prédikátor, örök-emlékeztető püspök, tántoríthatatlan igaz lélek, utolsó-lehelletig hazáját szerető, bátor szívű magyar. Váratlan elhunytával pótolhatatlan irt, hagyott maga után. A súlyos veszteség nagyságát mélyen átérzeve úgy a magam, mint a vezetésemet bíztott debreceni m. kir. postalgazgatóság nevében igaz és őszinte részvétemet tolmácsolom. Dr. Nagy Endre, m. kir. postalgazgató.

Fogadjja Kegyelmes Asszony mély gyászában öszinte részvétemet. Szurday Róbert.

Mély megilletődéssel vettem Is- tenben boldogult férje elhunytának híret. Fogadjja Kegyelmes Asszonyom mélyen átértett öszinte részvétemet. Urbán Adolf, a HÉV. elnöke.

Mély megilletődéssel értesültünk nagynevű elnökük elhunytáról és kérjük, fogadják eme nagy gyászukban szövetkeztünk igazgatósága, felügyelő bizottsága és tisztviselő kara legőszintébb részvételt. Igaz nagyrabecsülésünk nyilvánításával vagyunk a Debreceni Kölesönös Segélyző Egylet mint Szövetkezet, kiváló tisztelettel: Dr. Gödény igazgató, dr. Somlyai vezérigazgató.

Ujabb részvétnyilatkozatok

A részvétnyilatkozatok még pénteken is nagy tömeggel érkeztek a családhoz és a püspöki hivatalba.

Részvétnyilatkozatokat küldtek: Thuránszky Pál főispán, a budapesti közjegyzői kamara elnöksége, özv. Patay Gyuláné, báró Hámos Antalné, Máriaassy Patay Kálmán, Vekedry Zoltán és családja, a Kádár család, Okolicsányi, a kenderesi egyházközség és presbitérium a nagyrábéi gyülekezet, Gyarmathy és neje, a vásárosnaményi izr. hitközség és főrabbi, a tiszaroffi izr. hitközség, a kiskunhalasi hívek, gróf Teleky József koronaőr, a ricei izr. hitközség, Keresztes Fischer Ferenc, Sebestyén Kálmán orsz. képviselő, Lipsey Lajos, a halasi kereskedők egyesülete, a Platz család, a nagykárolyi egyházmegye tanító-egyesülete nevében Lenkey Endre elnök, a Klein család, Józán Miklós vikárius, a Tasnádi család, a kiskunhalasi orth. izr. hitközség, a törökszentmiklósi izr. hitközség, Patakfalvi Grák László, Láng József vezérigazgató, Sréter Andor és felesége, Bárándy György, Huszár Aladár, a pápai református egy-

ház, Tóth Lajos és családja, a hajdusóváti gyülekezet nevében Gábor András lelkész, Hüttl Dezső felsőházi tag, a Hatvan Deutch iroda, Ripka Ferenc, Frankl Adolf, a Magyar Köztisztviselők Szövetkezete, Hartstein István, Balogh Elemér, a Hangya elnöke, a Mansz nevében Pálmay Lenke orsz. ügyv. igazgató, a székesfehérvári ref. egyház, Szabó Balázs, Drucker Géza, dr. Kérészy Zoltán pécsi egyetemi tanár, Grósz Nagy Ferenc, debreceni statusquo izr. elemi iskola tanítótestülete nevében Weinberger Mór igazgató, Szirmay István kir. főügyész, az egyetem orvosi kara nevében dr. Kreiker Aladár, dr. Brokés, Gyöző egészségügyi főtanácsos az ügyvédi kamara nevében dr. Fráter Pál elnök, dr. Maigner Arthur főtitkár, a Kereskedők és Utazók Egyesülete nevében Kroh Vilgós elnök és Székely Simon főtitkár, a Magyar Általános Hitelbank nevében Szcitovszky vezérigazgató és Kemény igazgató, a békési tanfelügyelőség, a hajdumegyei és debreceni tanfelügyelőség nevében Bendák Gyula, az UT Társaság nevében Som-

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS ÉS A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATÁNAK FELÜGYELŐBIZOTTSÁGA mély gyászal tudatja, hogy vállalatunk felügyelőbizottságának évtizedeken keresztül buzgó, kiváló tagja

FŐTISZTELETŰ ÉS NAGYMÉLTÓSÁGŰ

Dr. Baltazár Dezső

a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, az Egyetemes Konvent és Zsinat elnöke, m. kir. titkos tanácsos

foljó hó 25-én délután 5 órakor elhunyt.

Elhunytá vállalatunkra pótolhatatlan veszteség. Áldásos munkája, melyet vállalatunk fejlesztése, fenntartása, felvirágoztatása érdekében végzett, soha el nem felejthető érdemei lesznek, amelyet vállalatunk évszázados történelme fog megörökíteni és az utókorunk átadni.

Temetése foljó hó 29-én, szombaton délelőtt 9 órakor a Kollégiumból, fél 10 órakor a Nagytemplomból lesz.

EMLEKEZETET MEGŐRIZZUK!

Debrecen, 1936 augusztus hó 25-én.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS ÉS A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET KÖNYVNYOMDA-VÁLLALATÁNAK FELÜGYELŐBIZOTTSÁGA.

A. B. F. R. A.

DEBRECEN SZ. KIR. VÁROS KÖZÖNSÉGE mélyeséges megilletődéssel jelenti, hogy törvényhatósági bizottságának örökös tagja

Dr. Baltazár Dezső

m. kir. titkos tanácsos, a Tiszántúli Református Egyházkerület püspöke, a magyar országgyűlés felsőházának tagja stb. augusztus hó 25-ikén az élők sorából elköltözött.

Nagy halottunk földi részeit f. hó 29-én, szombaton délelőtt fogjuk a Kollégiumban 9 órakor kezdődő s a Nagytemplomban fél 10 órakor folytatandó gyászszertartás után a Köztetőbe utolsó útjára kísérvni.

Közéletünk kimagasló vezéregyéniségének emlékeztető örökké élni fog közöttünk.

Debrecen, 1936. augusztus 26.

FELTÉTLEN N

Kiss Ká

műbútor asztalosme a TIKÁV kisipari Művészi munka, els Műhely: Péte

lyó Gyula ügyv. főtít Magántisztviselők Or sége, a zsinatpresbiter egyház aradi kerülete Lajos superintendens, csongrádi főispán, a tású izr. hitközség N Kiss Lajos, Vida Jenő MÁK elnöke, dr. Mező ügyész, ügyészségi eln vásárhelyi izr. hitközs fa- és fémipariiskola Árpád igazgató, az Ugron Gábor v. b. t. az orsz. izr. tanító fiókja nevében Lippe Békésvármegye alispá egyházközség, dr. Tóth Jenő, Springer Józse HÉV igazgatósága, az mányi kara nevében mond, az autonóm or dr. Trocsányi Béla, dr. Bernhard Sándor, dr. Rauchbauer Ödön, L. Balla Bertalan, Kardoss Zoltán, vitéz Bo György esperes, dr Mandel Lipót, vitéz Si nár József, Abonyi G Gyula, Koszorus Feré van, Bettel Józsefné ifj. dr. Magoss György dr. Bacsó Jenő, Weisz Sándor Ármin, dr. I ner Ernő, Vecsey Zolt Szász József, Kádár T Társulat, székhelyhidas jos, Erney Károly, P. Takarékpenziár, özv. Sándorné, Pogány Bé Porzsoló István, Téglá a Debreceni Kereske Csokonai Kör, Chewr Dezső főkapitányhely Albert, Izraelita Nőeg vits József, Versény Magyar Simon, Vada András, Szabó Gábor, Heiszter István, dr. R

ALAPITV BALTÁZÁR EMLÉK

A Debreceni Izr. 27-én este rendkívül halott, melynek egyte pontja Baltazár pü méltó megörökítésé Ferenc elnök indítvá az elnökség, hogy 10 vány létesítését hozza nek kamataiból a na évfordulóján felekez kül fognak ráutalt s tvezn.

A temetésen a Szent Salamon alelnök, C Weisenberg Sándor képviselni.

KÉRE

A KERESK

Felkérjük a ker urakat, szíveskedj Baltazár Dezső pü tési szertartása id baton délelőtt 1/2 óráig — üzleteike hogy ezáltal is mély tiszteletüket nagy halott iránt

A Debreceni sulat

VÁSÁROLJON HU

FELTÉTLEN NÉZZE MEG

Kiss Kálmán

műbútor asztalosmester kiállítását a TIKÁV kisipari csarnokában. Művészeti munka, elsőrendű kivitel. Műhely: Péterfia u. 3.

Lyó Gyula ügyv. főtitkár, a Nyugdíjas Magántisztviselők Országos Szövetsége, a zsinatpresbíteri ág. hitv. ev. egyház aradi kerülete nevében Frint Lajos superintendens, Kozma Miklós csongrádi főispán, a nyugati szertartású izr. hitközség Nagyvárad, vitéz Kiss Lajos, Vida Jenő felsőházi tag, a MÁK elnöke, dr. Mező Sándor kir. főügyész, ügyészégi elnök, a hőmező-vásárhelyi izr. hitközség, a debreceni fa- és fémipariiskola nevében Kiszely Árpád igazgató, az Ige nevében dr. Ugron Gábor v. b. t. t. ny. miniszter, az orsz. izr. tanítótestület alföldi fiókja nevében Lippe Zsigmond elnök, Békésvármegye alispánja, az egri ref. egyházközség, dr. Tóth Aurél, Ribár Jenő, Springer József, a Debreceni HÉV igazgatósága, az egyetem hittudományi kara nevében dr. Vargha Zsigmond, az autonóm ortodox hitközség, dr. Trocsányi Béla, dr. Ujhelyi Sándor, Bernhard Sándor, dr. Tarján Oszkár, Rauchbauer Ödön, Lányi Imréné, dr. Balla Bertalan, Kardoss Gyula, Kardoss Zoltán, vitéz Boczkó Béla, Széll György esperes, dr. Nagy Mihály, Mandel Lipót, vitéz Siposs Árpád, Molnár József, Abonyi Gyula, dr. Verzár Gyula, Koszorus Ferencné, Békés István, Bettel Józsefné, Molnár Oszkár, ifj. dr. Magoss György, Dózsa György, dr. Bacsó Jenő, Weisz Fülöp, Á. Kunz, Sándor Armin, dr. Budaházy-Bruckner Ernő, Vecsey Zoltán, Rásó István, Szász József, Kádár Tibor, a Franklin Társulat, székelyhidas Sebastyén Lajos, Erney Károly, Pesti Hazai Első Takarékpénztár, özv. Ónody Szabó Szandorné, Pogány Béla, Tankó Béla, Porzolt István, Téglavetői Olvasó Kör, a Debreceni Kereskedő Társulat, a Csokonai Kör, Chewra Kadisha, Lám Dezső főkapitányhelyettes, dr. Kardos Albert, Izraelita Nőegylet, dr. Jakobovits József, Versényi Györgyné, dr. Magyar Simon, Vaday Ferenc, Nagy András, Szabó Gábor, dr. Rásó Sándor, Heiszter István, dr. Rác Sándor.

**ALAPITVÁNY
BALTAZÁR PÜSPÖK
EMLEKÉRE**

A Debreceni Izr. Szentegylet e hó 27-én este rendkívüli elnökségi ülést tartott, melynek egyetlen tárgysorozati pontja Baltazár püspök emlékének méltó megörökítése volt. Grósz Nagy Ferenc elnök indítványára elhatározta az elnökség, hogy 1000 pengős alapítvány létesítését hozza javaslatba, melynek kamataiból a nagy püspök halála évfordulóján felekezeti különbség nélkül fognak ráutalt szegényeket segíteni.

A temetésen a Szentegylet Ullmann Salamon alelnök, Csengeri Ignác és Weisenberg Sándor előliárok fogják képviselni.

**KÉRELEM
A KERESKEDŐKHÖZ**

Felkérjük a kereskedő kartárs urakat, szíveskedjenek néhai dr. Baltazár Dezső püspök úr temetési szertartása idejében — szombaton délelőtt 10 órától 11 óráig — üzleteiket zárva tartani, hogy ezáltal is kimutathassák mély tiszteletüket és részvételüket a nagy halott iránt.

A Debreceni Kereskedő Társulat elnöksége.

VÁSÁROLJON HIRDETŐINKNÉL!

Minden eddigit felülmul az idei Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár

Hatalmas arányokban vonult fel a magyar ipar és kereskedelem — Szombaton délben nyitja meg a TIKÁV-ot az iparügyi miniszter

A magyar iparnak és a magyar akaratnak kivirágozott egy szép fája a debreceni Nagyverdón: ismét életre kelt a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár. A hatalmas pavilonok festőivé teszik a kiállítás látképét, már messziről látni, hogy serény és dolgos kezek munkájának gyümöleskeppen diadalt ül itt a magyar ipar. A hatalmas csarnokok és pavilonok tetőzete és tornyai úgy emelkednek ki a Nagyverdó fái közül, mint megannyi vártorony. S amikor a pénteki sajtóbemutatón megállt dr. Radó Rezső kamarai főtitkár és így szólt az újságírókhoz: «Néztek kérem azt a pavillont, olyan, mintha egy kastély lenne!» — igazán volt s ez azt bizonyítja, hogy

nemesak méreteiben is impozáns, hanem szép és megkapó is ez a kiállítás.

A debreceni kereskedelmi és iparkamara vezetősége pénteken délután mutatta be a sajtónak a TIKÁV-ot. A debreceni és fővárosi sajtó képviselőit dr. Radó Rezső kormányfőtanácsos, kamarai főtitkár kalauzolta végig a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár területén. Résztvett a sajtóbemutatón Sesztina-Nagybákay Jenő felsőházi tag, a kereskedelmi és iparkamara elnöke is, aki szintén végigjárta a kiállítási csarnokokat.

Egyöntetű az a megállapítás, hogy az idei TIKÁV messze felülmúlja a megelőzőket.

Hatalmas arányokban nyilvánult meg az érdeklődés a debreceni kiállítás iránt, felvonult az ipar minden ága s ez azt eredményezte, hogy jóval több kiállító jelent meg ezalkalommal, mint a két eddigi TIKÁV-on. Óriási, új pavilonok fogadják a látogatókat, a nagy magyar gyárak nagy csarnokokat építettek s azokban sorakoztatják fel termékeiket.

A helyi ipar és kereskedelem olyan arányokban vonult ki a Tiszántúli Ipari Kiállításra, hogy méltó versenytársat jelent az ország vezető cégei számára.

A debreceni iparosság olyan kiváló produktumokat mutat be a közönségnek, amelyekkel bebizonyítja, hogy a legelső nivón áll és minden tekintetben megérdemli a legmesszebbmenő támogatást.

Páratlan érdekességet jelent a légvédelmi kiállítás, de szenzáció-

ja a TIKÁV-nak az is, hogy a két kiállítási pavillonhoz egy harmadikat is építettek.

Az izléselesen megépített, modern új pavillont a kézműiparosság számára rendezték be s egyik legnagyobb látványossá-

**ŐSZI
KALAP
UJDONSÁGOK
KELLER-nél**

gát jelenti a kiállításnak. Ugyancsak nagy érdeklődésre tart számot a gyümöleskiállítás. Ezen a Tiszántúli legnevesebb gyümöles-termelői vonulnak fel izes, nagyszerű gyümölesekkel.

Dr. Radó Rezső főtitkár a bemutatón kifejtette a sajtó képviselői előtt, hogy ennek a vásárnak a jelentősége elsősorban abban nyilvánul meg, hogy a vidék pro-

dukálja. Hiszen természetes, hogy a vidék számára sokkal több lehetőségbe ütközik egy ilyen nagyarányú kiállítás megrendezése, mint a fővárosnak és éppen ezért különösen kell örülni annak, hogy ilyen nagyszerűen sikerült megrendezni Debrecennek a TIKÁV-ot.

A kiállításon szép, artisztikus pavilonok hosszú sora ad ott-hont a legnagyobb magyar vállalatoknak.

Az árutömeg pénteken ugyan még csak részben volt kibontva, mégis olyan nagy mennyiségben sorakozik fel és olyan magas színvonalú, hogy élvezet nézni. Eppen ezért, ha nagyságban nem is, de nivóban, látványosságban a legnagyobb külföldi városok arumintavásáraival veszi föl a versenyt. Ez a vásár büszkesége Debrecennek s minden debreceni ember számára feledhetetlen élményt, látványosságot jelent.

A Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár megnyitásának programja

A budapesti déli gyorsvonattal érkezik városunkba 11 óra 50 perckor **Bornemisza Géza** m. kir. iparügyi miniszter, akinek fogadására **Sesztina-Nagybákay Jenő** felsőházi tag, kamarai elnök vezetésével a kereskedelmi és iparkamara küldöttségileg vonul ki a vasúti állomásra.

Az ünnepélyes fogadás után az iparügyi miniszter a kíséretében levő **Tersztyánszky Akos** posta- és távírda vezérigazgatóval, dr. **Árkay Ferenc** kereskedelem és közlekedésügyi miniszteri tanácsossal, **Kunder Antal** külkereskedelmi hivatali elnökkel, dr. **Gyulay Akos** osztálytanácsossal, **Tóbiás Kornél** titkárral és kíséretének többi tagjaival a kereskedelmi és iparkamara székházába megy, ahol rövid ideig megpihen.

A kamara székházából a miniszter a Tiszántúli Ipari Kiállítás megnyitására indul és 12 óra 40 perckor megkezdődik a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár megnyitása, amelyre dr. **Lázár Andor** igazságügyminiszter is megérkezik, báró **Vay László** főispán és dr. **Kölesey Sándor** polgármester kíséretében.

A megnyitás programja a következő:

1. Himnusz, éneklő a debreceni Iparos Dalárda.
2. Sesztina-Nagybákay Jenő felsőházi tag, kamarai elnök üdvözlő beszéde.

3. Dr. Radó Rezső kamarai főtitkár röviden ismerteti a TIKÁV célját és rendeltetését.

4. Dr. Kölesey Sándor polgármester üdvözlő beszéde.

5. **Bornemisza Géza** m. kir. iparügyi miniszter beszéde, melynek vége megnyitja a kiállítást.

6. Dr. Árkay Ferenc miniszteri tanácsos, a kereskedelem és közlekedésügyi miniszter képviselőjének beszéde.

7. A Városi Dalárda eléneklő a Magyar Hísekegyet.

Ezután a miniszterek megtekintik a kíséretükkel a kiállítást. A kiállítás megtekintése után félhárom óraker közébed az Arany Bika üvegtermében a miniszter tiszteletére.

SZÖRME GYERMEKBUNDÁK**16 P-től**

kapthatók a Gambrinus átjáróban

Piac u. 26. ADLER JENŐNENEL

Anyakönyvi hírek

A debreceni anyakönyvi hivatalnál e hó 28-án, pénteken, a következő bejelentések történtek:

Születések: Szaniszló Imre fm., fiú Imre; Bakó Elek gazd. felügyelő, fiú Bálint; Szabó József napsz., leány Katalin Mária; Kovács Mihály szüjgyártó, fiú József; Nagy Mihály napsz., leány Julia; Zoványi László napsz., fiú Árpád; Pallag István, fiú József; 4 törvénytelen és 1 halvaszületés.

Halálozások: Endrődi Ignác r. kath. 17 éves, Botond u. 10. Máthé Károly r. kath., 22 éves, Budapest, IX. Viola u. 7. Komlóssy Mária r. kath., 9 éves, Tiszafüred, Temető u. 1001 sz. Fodor Desző r. kath., 10 hónapos Tiszafüred.

Hungária

Filmszínház. Telefon: 32-51.

MA ELŐSZÖR

Íljabb Copperfield Dávid

Dickens legnépszerűbb regényének filmváltozata.
Főszereplők: LIONEL BARRYMORE, FREDDIE BARTHOLOMEW, ELISABETH ALLAN, MAUREEN O SULLIVAN és LEWIS STONE.

Előadások: 5, 7 és 9 óraker!

Gyászrovat

Györgyi Ferenc 30 éves korában meghalt. Temetése augusztus hó 30-án délután fél 4 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Máté Károly 22 éves korában meghalt. Temetése augusztus hó 30-án délután fél 5 órakor lesz a Köztemetőben a római katolikus egyház szertartása szerint.

Endrődi Iguác nyugalmazott főmozdonyvezető 78 éves korában meghalt. Temetése augusztus hó 29-én délután 4 órakor lesz a Köztemetőben a római katolikus egyház szertartása szerint.

ÚJ SÍRKÖRÄKTAR. Haimann Haivan u. 29. Gránit, márvány, mű- és terméskövek nagy választékban.

Elfogták a tiszaezlári véres bál gyilkosát

Mint megírtuk, vasárnap este Tiszaezláron táncmulatság közben szíven szúrták Tanyi László 22 éves legényt és öccsét, a 16 éves Józsefet. Tanyi László még a helyszínen kiszendvedt, míg Józsefet életveszélyes állapotban beszállították a nyíregyházi kórházba, ahol még most is élet-halál között lebeg és felgyógyulásában alig bíznak orvosai.

A csendőrség gnyomban megindította a nyomozást. A gyanú Farkas Miklós tiszalöki legényre terelődött, aki azzal a céllal ment el a szomszédos községben levő bálba, hogy ott leszámol régi haragosával, a Tanyi-fivérekkel.

Farkas állhatatosan tagadott, de az egyre súlyosabb bizonyítékok alatt megtört és beismerte, hogy Tanyi Józsefet ő szúrta meg. Tanyi László meggyilkolását nem akarja magára vállalni, azzal védekezik, hogy a nagy tumultusban valóságos kézpárbajt vívtak a legények és e közben szúrták meg Tanyi Lászlót.

Farkas ellen súlyos vallomást tett az öreg Tanyi, az áldozat édesapja is, aki fia meggyilkolásának szemtanúja volt.

Farkas Miklóst a csendőrség letartóztatta és tegnap a déli órákban bevitték a nyíregyházi ügyészség fogházába.

A POSTA SZOLGÁLATA A TISZÁNTULI IPARI KIÁLLÍTÁSON ÉS VÁSÁRON

A debreceni postaigazgatóság a „TIKÁV”-on az idén is létesít távbeszélő központtal bíró postahivatalt. Ennek a szolgálatát nemcsak a vásári kiállítók, hanem bárki igénybe veheti és feladhat mindennap reggel 7 órától este 19 óráig. Pénztelvélet azonban csak 8—12 és 14—18 óra között van.

A posta jelentékeny kedvezmény mellett szerel fel a vásári kiállítók fülkéjébe távbeszélő állomást, ahonnan kényelmesen lehet folytatni helyi és távolsági beszélgetést. A kiállítókat bárhol távbeszélőn fel lehet hívni. Akinek távbeszélő állomása van, azt a vásári távbeszélő központ nyomban kapcsolja, akinek nincs, a vidékről érkező telefonhívásra, a vásári postahivatalba hivatja.

A vásári központba kapcsolt távbeszélő előfizetők a 23—81 hívószámmal a vásári központ utján hívhatók.

A TIKÁV-on feladott táviratok és az onnan kezdeményezett telefonbeszélgetések díjaiból 20 százalékos kedvezményt ad a posta.

A kiállítók részére „Debrecen TIKÁV” cím alatt érkezett mindenféle postaküldeményt a posta a kiállító fülkéjében naponta kétszer kézbesíti.

Megnyílt!

BERGMANN és KLEIN kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruháza és közismerten elsőrendű uri szabósága!

Piac-utca 55. (volt Hungária épület)

Győződjön meg személyesen áruraktárunkról és előnyös árainkról vételköztelezés nélkül. — Iskolaöltönyök nagy választékban.

Irunnál megállott a felkelők előnyomulása

Szakadatlanul folyik a tűzharc — Változatlan a hadihelyzet

Páris, aug. 28. A Journal tudósítása szerint Barcelonában a szak szervezetek általános mozgósítás kimondását követelik. A szakszervezetek lapja, a Solidaritás Obre-re úgy véli, hogy

a felkelést még a tél beállta előtt feltétlenül le kell törni és evégből azonnal mozgósítani kell 18 évtől 45 évig minden épkezláb embert.

Biriston, aug. 28. Az Havas-iroda különtudósítója jelenti, hogy az iruni fronton a küzdelem foly-

tatódik. Az ágyúk szakadatlanul dörögnek. A felkelők folytonosan lönek a kormánypártiak vonalára és Irunra.

Este 7 óra előtt hét lövedék esett Irunra.

A Bidassoa partjain állandóan fűtyülnek a golyók. A felkelők előre nyomulása megállott. Este élénk lövöldözés hallatszott a Sant Marcial erőd mögött. 7 órakor

egy lövedék francia területre esett le

egy villa kertjében, amely nagy riadalmat okozott. Este 9 órakor Irun felett még mindig folyt az ágyúzás.

Rabat, aug. 28. A sevillai rádió a következő közleményt adta le:

A hadihelyzet változatlan.

Gatafe, a toledói fegyvergyár és a sansebastiani erődök bombázása tovább tart. A madridi csapatok repülőgépei közül négy nap alatt 11-et lelőttünk. Ez a tény léghad-élonk fölényét bizonyítja.

Baltazar püspökné állapota tovább javul, de férje halálhírét csak teljes gyógyulása után közlik vele

Hozzátartozói még gyászruhájukat is felcserélik, ha meglátogatják

A beteg özvegy Baltazar Dezsőné állapota két nap óta egyre jobbá válik. Már két napja, hogy nincs láza és szív-működése is egyre javul. Ez a javulás ma tovább tartott. Most már csak rövid idő kérdése, hogy a püspök özvegye elhagyhatja a betegágyat. Orvosi épen ezért úgy határoztak, hogy nem értesítik férje haláláról mindaddig, amíg a tüdőgyulladás utolsó nyomai is elmulnak s a püspökné teljesen egészséges nem lesz. Az a boldog tudat

ugyanis, hogy a férje is a gyógyulás útján van, egyik legnagyobb tényezője a betegség gyógyulásának.

A püspökné előtt, aki a belklinikának a világtól teljesen elzárt betegszobájában van, a gyermeki szeretettől áthatott leányai teljes illúzióját keltik annak, hogy férje él. Nemszak könyveiket fojtják vissza hősiesen, ha anyjuknál vannak, hanem még gyászruhájukat is felcserélik, mielőtt édesanyjuk betegszobájába lépne.

Őszi ujdonságok megérkeztek

Meteor csillárgyár lerakatába Piac u. 9.

Bonyolódik a rejtély a tiszadadai plébánosgyilkosság körül

Tiszadada, aug. 28. Egyre bonyolódik a tiszadadai plébánosgyilkosság körül a rejtély.

Felmerült az a feltevés is, hogy a szerencsétlen plébános öngyilkosságot követett el, vagy kényszerítették az öngyilkosságra,

ez azonban nem valószínű, bár ezt a feltevést is megvizsgálja a nyomozás.

A rablógyilkosságot igazolja az a körülmény, hogy a plébánosnál egyetlen fillért sem találtak, — holott

3000 pengőt vitt magával. A rablógyilkosság feltevést tá-

masztja alá az a bejelentés is, amelyet pénteken délelőtt tett a nyomozó csendőrök előtt Gruber Imre, kunszentmártoni róm. kath. lelkész, a szerencsétlen plébános öccse. Elmondotta, hogy

a debreceni állomáson egy 180—190 centiméter magas, vékony, erősen ráncosarcu férfi, aki pálcát és sapkát tartott a kezében, állandóan szemmel tartotta

és minden lépését figyelte. Szentmihályra érkezve az ismeretlen odalépett hozzá és így szólt:

— Ha akarja látni véres hulláját a bátyjának, ajánlom, hogy

Tiszalökről már

csendőrrel kísértesse magát, mert úgy fog járni, mint a bátyja.

A rendőrség a bejelentés alapján megindította a nyomozást a rejtélyes férfi kézrekerítésére.

1300 orosz repülőgép ravasz hadgyakorlata Moszkva felett

Varsó, aug. 28. Sztalin, aki most minden erejével azon fáradozik, hogy az orosz népet egy esetleges külföldi támadás rémségeivel ijesztse, nagy szabású légigyakorlatokat rendeztetett Moszkva felett. Kilencszáz „ellenséges” repülőgép megtámadta a Moszkvát, amelyet csupán négyszázötven repülőgép védett. Nem csoda, hogy ilyen körülmények között a támadók látszólag megsemmisítő győzelmet arattak és Moszkva népe azzal a rémült tudattal látta az ellenséges gépeket a város fölött, hogy meg kell sokszoroznia erőfeszítéseit, hogy a vörös hadsereget és különösen a vörös légitollt az eddigénél sokkal erősebbé tegyék. A féltelmes légharcok után a nemrég még egymással szemben álló légitollt barátságosan egyesültek és egészen alacsonyan ereszkedve, díszmenetben elvonultak Moszkva lakossága előtt. Óriási éljenzéssel fogadták azt a három repülőgépet, amelyek közvetlenül egymás mellett szállva, egyszerre csak egy húsz méter hosszú és 15 méter széles óriási zászlót bontottak ki, amelyen Sztalin tíz méter nagy arcképe volt látható. A tömeg éljenzését a vörös repülőgépek azzal köszönték meg, hogy még alacsonyabbra ereszkedve, egyszerre csak orosz kölnivízparort zúdítottak a lelkes tömegre, majd hétszáz vörös katona ugrott le a jéltörnyő segítségével a gépekből és mindegyik egy-egy gépfegyvert tartott a kezében.

VENNI AKAR VALAMIT? A FÜGGETLEN ÚJSÁG HIRDETÉSE BIZTOSAN HOZZAJUTATJA LEGGYORSABBAN A KIVANT TÁRGYHOZ!

B. sirata

Mikor a renet folyó, az óriási c len környezetét a vel, hanem lezuba megszágtatja a t fák, bokrokat is nak, megszágtat zük magunkat m, mikor dicső halot fája belső szutól viharoktól is ráz és a földre zuban

Nem kell, hogy rint ruhánkat u szívünk van meg megtépázva Nem gány módra siratunk, mert könny nek, szívünk vére nek, Gyászolunk, reid és hozzádtar és nyájadból való

Hogyne gyászolánk, nagy halott csapás, mely reál talan az a veszte tódlat szenvedtüm oszlopunk és szik zett a mi vértünk lettük tántoríthat zellen oltalmazón meghaldogult Ba fletedben, kora if korán bekövetkez lopunk és sziklaft zunk, védőnk és és megállottál m viharban, mikor a mi árva fejünk hanem mikor az rékjai a te fenké kodtak.

Hogyne gyászolánk, mikor sbe gas polcook ne követődöt, aki ne nem oly igazán baráti szeretetet, egyenlőség és em vét oly csorbít remnk, zsidó mag szívbeli hittet va meggyőződéssel v liának választott nak selejte töm istenes emberek ket, bölcsket ad évezredek mult alsóbb rendű fa istentelenek, csa hatónak.

Igen, Te, nagy hirdteted, fejleg mert te létkedbe redbe ömlszetté addig csodálat hivatását, addig király áhíbatos z dőtől Salamon addig szürnyáltó fétávat és láttá sal, addig sirat rémiással, amí a mítoszól a va lődést, vonzóda akaratot kezdte nép magyarorsz a Kohn Mózesse Gross, Salamon Binét Ezsaiásol íránt, ember- é bennök, szóval rancsolta feleba dókra, főkép a terjesztetted. z

Hogyne gyás ml, mai Kohn Kléinok, Binét többiek, akik r bez, hanem r vagyunk, miko nyilva tartotta előtt is, hogy se tottad — közülü nak is.

Baltazár Dezső siratása és dicsőítése

Egy el nem mondott halotti beszéd

Mikor a rengelgésben kidől a sudár fölgy, az óriási eser nemcsak közvetlen környezetét sújtja hatalmas törzsével, hanem lezuhanó ágaival össze töri, megszagallja a távolabb álló kisebb fák, bokrokát is. Ilyen összetört fák, megszagallott bokrokhoz érezzük magunkat mi, magyar zsidók most, mikor dicső halott, életed hajdan erős fája belső szűrtől emészte, de külső viharoktól is rázza idő előtti kettétört és a földre zuhant.

Nem kell, hogy ősi zsidó szokás szerint ruhánkat megszagassuk, mert szívünk van megszebeve, lelkünk van megtépázva. Nem kell, hogy régi pogány módra sirató asszonyokat fogadjunk, mert könnyeink önként omolnak, szívünk vérvétet vegyülve esordulnak. Gyászolunk, siratunk, mintha véreid és hozzátartozók, mintha híveid és nyájadból valók volnánk.

Hogyne gyászolnánk, hogyne siratnánk, nagy halott, amikor lesújtó az a esapás, mely reánk méretett, pótolhatatlan az a veszteség, melyet elhunytoddal szenvedtünk. Leomlott a mi közszlopunk és sziklafalunk, széttöredezt a mi vértünk és paizsunk, elvesztettük tántoríthatatlan védőnkét és önzellen oltalmazónkat. Mert Te, immár megboldogult Baltazár Dezső, egész életedben, kora ifjúságotól kezdve oly korán bekövetkezett haláladig közszlopunk és sziklafalunk, vértünk és paizsunk, védőnk és oltalmazónk voltál és megállottál mellettünk vészben és viharban, mikor a hullámok nemcsak a mi árva fejünk felett törnyosultak, hanem mikor azoknak szennyes tajtékjai a te fenkölt homlokodig csapkodtak.

Hogyne gyászolnánk, hogyne siratnánk, mikor szohol sem és főképp a magas poleokon nem látjuk társadat és köveidet, aki nemcsak hirdető, hanem oly igazán gyakorolná is a felebaráti szeretetet, mint Te; aki vallás-egyenlőség és emberméltóság szent elvét oly csorbítatlanul kiterjesztene reánk, zsidó magyarokra, mint Te; aki szívbéli hitet vallana és tudományos meggyőződéssel fejtegetné, hogy a bibliai választott népe nem lehet a másnak selejtes tömege, hogy amely nép istenes embereket, prófétákat, költőket, bölcsöket adott a világnak, az még évezredek múlva sem válhatott olyan alsóbb rendű fajtává, amelyből csak istentelenek, csak hitványok származhatnának.

Igen, Te, nagy halott, ezt valótait, hirdetted, fejtegetted egy életen át, mert te lelkedbe fogadtad a bibliát, véredbe ömlesztetted az ószövetséget. Te addig esodáltad a bibliai Mózes vezéri hivatását, addig gyönyörködöttél Dávid király áhítatos zsoltáraiban, addig hódoltál Salamon király bölcsességének, addig szörnvaltál a magasba illés prófétáival és láttál látomásokat Ézsaiással, addig sirattál országpusztulást Jeremiással, amíg a multból a jelenbe, a mítoszról a valóságba állépve, érdeklődést, vonzódást, rokonszenvet, jóakaratot kezdted érezni az ószövetségi nép magyarországi származékai iránt, a Kohn Mózesek és Lövi Dávidok, a Grossz Salamonok és Klein Illések, a Binét Ézsaiások és Spira Jeremiások iránt, ember- és honfitársaidat láttad bennök, szóval az ó- és újszövetség parancsolta felebaráti szeretetet a mai zsidókra, főképp a magyar zsidókra is kiterjesztetted, zsidóbarátá lettél.

Hogyne gyászolnánk és siratnánk mi, mai Kohnok és Lövik, Grossok és Klénok, Binétek és Spirák és azok a többiek, akik már nemcsak nyelvünkben, hanem nevünkben is magyarok vagyunk, mikor tudjuk, hogy füledet nyitva tartottad legkisebb panasznunk előtt is, hogy segítő jobbodat oda nyitottad közlünk a legalamabb állónak is.

De immár letöröljük könnyeinket és elfojtjuk zokogásunkat, mert Dávid is elhallgotta a testvérként szerettél Jónathán fölötti siralmas énekét, hogy valamiképp ne örvendezzenek a filiszteusok, megszünnünk a sirástól, Te pedig, nagy halott, eltemettél a te atyáidhoz, haló porod elvegyül az édes anyaföld porával, megdicsőült lelked azonban felszáll a magas mennyekbe.

Gyász és siralom illette a holttestet, dicsőítés jár a megdicsőült léleknek; hadd nyíljék tehát ajkunk dicsőítő szavakra.

Nagy és bátor lélek lakozott benned, Baltazár Dezső. Lelked nagyságát hirdetik alkotásaid, melyeket debreceni gyülekezeted, országos felekezeted, az egész magyar baza javára létesítettél és amelyeknek gazdag sorozatát mások vannak hivatva dicsőíteni. Mi csak lelkednek bátorságát kívánjuk magasztalni, melyet főképp a forradalom viharában ragyogtatál.

Te voltál az a bátor és erős, kit nem retentett veszély, baj, kinek szívére nem hatott le halálja, aki elmentél eltemetni az első forradalom első és legnagyobb áldozatát, gróf Tisza Istvánt és egy ország helyett majdnem egymagad adtad meg a végítzességet az akkor még álkozott és glóriával csak később körülsugárzott vértanúnak, Dicsőség érte nevednek!

Még bátrabbnak és erősebbnek mutatkozott lelked egy másik forradalom napjaiban, melyek — sajnos — hónapokká, sőt évekké is kiterjedtek. E sötét időben hivatott vezéréktől megfosztva, némely honfitársaink belső és még inkább külső mérgektől megbódulva bálványistent állítottak maguknak, a felekezeti viszály, a fajgyűlölet aranyborját táncolták körül, kiáltozva és kurjongatva: Ez az az isten, aki kiszabadít bennünket a trianoni szolgaságból és megment a bajok sokaságától. — Te pedig Mózes és a próféták bátorságával odaálltál a hamis tanoktól megbóditott tömeg elé és hirdetted az egy igaz Istent, az embergyenlőség és felebaráti szeretet és újszövetségi istenét és szavadnak erejével, beszédnek világosságával ezreknek meg ezreknek adtad vissza elméjük józanágát és szemük tisztánlátását, bár az idegenből hurcolt állistenek ollarai körül még most is nagy csoportok nyü-

TUDOR Accumulátorgyár R.T.

gyártmányai:

- „TUDOR” rendszerű helyhez kötött telepek
- „VARTA” hordozható accumulatorok auto- és rádióhoz
- „PERTRIX” világmárkás szárazelemgyártmányok
- „DEAC” rendszerű lugos fémaccumulatorok

a Debreceni Ipari Vásáron, külön pavillonban megtekinthetők.

zsögnek. Harcoltál pedig ez állistenek ellen nem annyira mi irántunk, üldözöttek és más elnyomottak iránt való részvételből és szívalomból, hanem inkább hazádnak szeretete és nemzetednek féltése miatt. Jól és bölcsen tudtad ugyanis, hogy a viszály és gyűlölet ollárán élesített tűz nem elégzik meg egy felekezeti házában a megemésztevel, hanem lángja átesap felekezetről felekezetre, néposztályról néposztályra és akkor könnyen végpusztulást hozhat hazára és nemzetre egyaránt.

Nagy és bátor lélekkel majdnem 40 évig fáradoztál, küzdöttél, vezérekdtél a magyar közéletnek mind szélesebb és szélesebb területein. Áldásos munkádkodásodnak, szenvedéses küzdelmeidnek jutalmául megadta Neked az Isten kegyelme, az az isteni kegyelem, melyet magadra nézve egész életedben elégnék tartottál, hogy fölérte püspöki jubileumod Nébő hegyére, ahonnan lelki szemekkel bizonyára láttad a magyar megbékélés és a magyar föltámadás ígért följött.

A Nébő fényes hegyormáról azóta leszállottál a halál sötét völgyébe, de szemünk még hiába keresik Jósúét, aki méltó lenne helyedbe lépni, a vezéri pálcát kezédből átvenni. De bárkit rendeljen az Ur utódodul, hisszük és valljuk, hogy ez az új Jósúé és az ő hadnagyi csak az általad hírdelet szent igazságok zászlajával, az embergyenlőség, a vallásszabadság, a felebaráti szeretet lobogója alatt vihetik be nemzetünket a magyar megbékélésnek és onnan tovább a magyar föltámadásnak az ígért följötté.

Megboldogult Baltazár Dezső! Megdicsőült lélek!

A magyar népballadákban az egymástól elszakított szerető szívek így sóhajtának feje a halál óráján:

Testem a testeddel egy földben nyugodjón,

Lelkem a lelkeddel egy Istent imádjón.

Ezekkel a megható költői szavakkal búcsúznunk Téled, mikor mi, magyar zsidók, teljes ünnepelességgel kijelentjük, hogy Téled egy földben, az édes magyar baza szent földjében kívánunk nyugodni, ha majd bételnek a mi éveink is amikor mi, magyar zsidók teljes buzgósággal imádkozunk a Mindenhatóhoz, a keresztyén és zsidó magyarok egyazon Istenéhez azért, hogy adjon Neked itt lenni a földön békes nyugodalmat, ott fenn a mennyben örök üdvösséget.

Debrecen, 1936 aug. 29.

Kardos Albert.

Sodronyágvétetet

legjobb minőséget készít
NEUMANN, Péterfia uca 19.

Holtan találtak ágyában egy romániai menekültet

Tegnapra virradóra az Augusztus-szanatóriumban holtan találtak ágyában György Ferenc 30 éves romániai menekültet, aki a szanatórium étkezdéjében szolgált. A halálesetről értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre a halál közvetlen okának megállapítása végett.

Az orvosi vizsgálat szerint György Ferenc szervei belegységben nem szenvedett s így egyelőre nem sikerült megállapítani, hogy mi okozta halálát. Azt sem tartják kizártnak, hogy öngyilkosság történt. Ennek kiderítése végett boncolást rendeltek el és ez fogja tisztázni György Ferenc halálának rejtélyét.

Takarékosság cégei a TIKÁV-on:

kiállítanak árusítanak kirakat - kérdések - versenyt rendeznek.

melyet értékes tiszteletdíjakkal díjaznak

Naponta divatbemutatókka l, rádió és gramafon zenével szórakoztatnak!

Okvetlen keresse fel a TIKÁV ez egyik legnagyobb szenzációját a „Takarékosság” alkalmi „Áruházát”!

Divatbemutatók

délután 4 órakor, ünnep és vasárnapon
délelőtt 12 órakor is

„Takarékosság“ TIKÁV Áruházában (díjtalanok)

A kormányzó szombat reggel indul Veldenbe Miklas elnökhöz

Schuschnigg kancellár nyilatkozott Horthy Miklós
kormányzó utjáról

Bécs, aug. 28. Horthy Miklós kormányzó ma reggel program-szerűen elutazott Hinter-Rissből. A kormányzó gépkocsija reggel 9 óra tájban érkezett Innsbruckba. Ott a kormányzó megtekintette a város történelmi nevezetességeit, majd

Zell am Seebe utazott tovább.

A kormányzó a déli órákban megérkezett Zell am See-be, ahol megebédelt, majd a Gross Gloekneren keresztül folytatta útját Lienz felé. Az éjszakát a magyar államfő Lienzben tölti és holnap reggel indult el onnan Miklas szövetségi elnök meglátogatására Veldenbe. Az osztrák fővárosban úgy tudják, hogy

Horthy kormányzó vasárnapig marad Miklas elnök nyaralóhelyén

és már aznap elhagyja Veldent, hogy visszatérjen Gödöllőre.

Bécs, aug. 28. Zernatto Guido államtitkár ma délután a sajtó képviselői előtt ismertette az ifjúsági szervezetek egyesítéséről szóló új törvényt. A sajtóértekezleten megjelent Schuschnigg kancellár is, akihez az újságírók kérdéseket intéztek Horthy kormányzó utazásának politikai jelentőségére vonatkozóan. A kancellár válaszában

hangsúlyozta, hogy Horthy kormányzó utazása magánjellegű

s politikai kérdésekkel nem hozható kapcsolatba. A kormányzó meghívása már kb. egy évvel ezelőtt történt.

Hitler és Horthy kormányzó találkozója került szóba ezután.

A kancellár utalt arra, hogy egyetlen államfő sem szokott politikai tárgyalásokat folytatni, ha a külügyminiszter, vagy a kormány bármely más tagja nincs vele.

A kancellár ezután megfoglalta azt a híresztelést, amely szerint Mussolini résztvesz az osztrák katonai gyakorlatokon.

Veszedelemes tűz a Nagyhegyesen

Pénte délben tüzet ütött ki Bot István Török Bálint ucca 21. szám alatt lakó gazdálkodó Nagyhegyes 57. szám alatti tanyáján. A hatalmas pelyvazakal mellett játszó gyerekek gyufát szereztek és a játék vége az lett,

hogy a Kazal lángborult. A debreceni tűzoltók vonultak ki nagy készüléggel a tűz helyszínére és 6 óráig tartó megfeszített munka árán sikerült a kazlak felét megmenteni. A kár még ismeretlen.

Hamar leáldozott az ünnepi fény...

A Deák Ferenc uccai izr. templom gyászistentiszteletén szivbemarkoló prédikációt mondott Baltazár püspökről Schlesinger főrabbi

Pénteken délután 6 órakor a Deák Ferenc uccai izraelita templomban

gyászistentiszteletet tartottak Baltazár Dezső dr. lelküdvért. A hatalmas templomot szorongásig megtöltötte a gyászolók tömege, amelyben szép számmal voltak képviselve más hitfelekezetek is. Így a női karzaton jelen volt az egész diakonissza-kar. A püspök temetésére érkezett Stern Samu budapesti hitközségi elnök is megjelent a gyászistentiszteleten.

Ahítatos csendben jelent meg a szószéken Schlesinger Sámuel dr. főrabbi és héber idézettel kezdte gyászbeszédét:

— Jó a szombat — jó a nyugalom. Az örök halálos csendnek szellege vette most fekete szárnyára dalos költőknek ezt a versfoszlányát, mely az alkonyati pihenőnapokat köszönti. Tulvilági, sejtelmes hangon csendül fel egyre lelkünkben a hiányt kongató refrén, mely egy jelentőségbe olvad városunk elborult szombatjával, mely siri nyugalmat ágyaz legnagyobb emberének, Baltazár Dezsőnek.

— Hamar leáldozott az ünnepi fény, mely szívünket büszke örömmelkelengette, gyorsan utolérte, amiért napokon át remegtünk. Visszaperegtek az egekben imádságaink...

És a főrabbi szavai nyomán könnyek toltak a szemekbe. Mindenki megilletődve állt helyén, a nagy püspök

emléke jajdulásig szorongatta a lelkét. Egyre magasabban szárnyaltak a főrabbi búcsúzó szavai, majd fohász szállt az egek felé Baltazár lelki üdvéért.

Schlesinger Sámuel dr. magasszárnyalású gyászbeszéde után Meisels főkéntor szivbemarkoló gyászéneke meleg, lírai baritonján csendült fel, mely csak fokozta a megilletődött tömeg borongós hangulatát.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

ALÁÍRTAK A SZÍNHÁZI
SZERZŐDÉST

A színházra vonatkozó szerződést úgy a város részéről, mint az új igazgató, Horváth Árpád részéről aláírták. A szerződést a polgármester most jóváhagyta. A város a színházal és tartozékait Kardoss Gézától már átvette. A leltárt rendben találták.

Húszezer pengő az állam kára a győri kátránypanamában

Győr, augusztus 28. Pénteken ismét kihallgatta a vizsgálóbíró a kátránypanama gyanúsítottjait, akik közül Halmos György mérnöknek és Kautnitzer Károly aligazgatónak a szabadlábrahelyezését rendelte el. A két gyanúsított szabadlábrahelyezéséről csak a törvényszék vádtanácsa fog dönteni, addig azonban mindketten az ügyészség fogházában maradnak.

A kár, mit eddig okozott a gyár az államnak, körülbelül 20.000 pengő. A letartóztatásban lévő Harthmann Katalin titkárnő és Spányi Ernő, Takács Lajos, Virág Imre és Horvát László szabadlábrahelyezésüket kérték. Az ügyben hétfőn dönt a győri törvényszék vádtanácsa.

Heti 3500 dolláros szerződést kapott Eleanor Holm

New York, augusztus 28. Eleanor Holm, akit az amerikai sporthatóságok eltiltottak a berlini olimpiáson való részvételtől, mert útközben az óceánjárón a hajó bárját választotta állandó tartózkodási helyül, megérkezett Amerikába. Eleanor Holmot már a kikötőben a színházi ügynökök egész legiója fogadta. A szép úszónőt elhangozták ajánlatokkal és ő nyomban le is szerződött. Az impresszárió heti 3500 dollár fizetést biztosított Eleanor Holmnek és férjének amerikai turnéja alatt.

Időjárás

Hazánkban jóval gyengébb lett az északi szél. A hőmérséklet emelkedett általában 23–24 fokot, a Balaton mentén 25 fokot, Budapesten 2; fokot ért el a déli órákban. Egyébként változóan felhős volt az idő. Bánhidán 1 mm-nyi eső esett, azonkívül gvenge záporosó volt még Budapesten is.

Időjárás: Az északi szél tovább gyengül, változó felhőzet, az éjjel hűvös marad, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik. Helyenként a délutáni órákban lehetséges gvenge záporosó, esetleg zivatar.

ORSZÁGOS VASAROK

Augusztus 30-án, vasárnap: Csépa, Fülöpszállás, Kisujszállás.

31-én, hétfőn: Decs, Felsővadász, Háromfa, Hatvan, Irsa, Istváni, Kapuvár, Kisvárd, Kövesszakál, Magyarmécske, Nagykőrös, Poroszló, Szentmártonkátá, Uszod, Vác.

Evadnyitó műsor!

Rendkívül érdekes és izgalmas

Harry Baur

legremekesebb világfilmje:

GÓLEM

Minden idők legnagyobb filmsikere!

Bemutató ma:

Vígyszínház.

Divatbemutatók

délután 4 órakor, ünnep és vasárnapon
délelőtt 12 órakor is

„Takarékosság“ TIKÁV Áruházában (díjtalanok)

A kormányzó szombat reggel indul Veldenbe Miklas elnökhöz

Schuschnigg kancellár nyilatkozott Horthy Miklós
kormányzó utjáról

Bécs, aug. 28. Horthy Miklós kormányzó ma reggel program-szerűen elutazott Hinter-Rissból. A kormányzó gépkocsija reggel 9 óra tájban érkezett Innsbruckba. Ott a kormányzó megtekintette a város történelmi nevezetességeit, majd

Zell am Seebe utazott tovább.

A kormányzó a déli órákban megérkezett Zell am See-be, ahol megébredt, majd a Gross Gloekneren keresztül folytatta útját Lienz felé. Az éjszakát a magyar államfő Lienzben tölti és holnap reggel indul el onnan Miklas szövetségi elnök meglátogatására Veldenbe. Az osztrák fővárosban úgy tudják, hogy

Horthy kormányzó vasárnapig marad Miklas elnök nyaralóhelyén

és már aznap elhagyja Veldent, hogy visszatérjen Gödöllőre.

Bécs, aug. 28. Zernatto Guido államtitkár ma délután a sajtó képviselői előtt ismertette az ifjúsági szervezetek egyesítéséről szóló új törvényt. A sajtóértekezleten megjelent Schuschnigg kancellár is, akihez az újságírók kérdéseket intéztek Horthy kormányzó utazásának politikai jelentőségére vonatkozóan. A kancellár válaszában

hangsúlyozta, hogy Horthy kormányzó utazása magánjellegű

s politikai kérdésekkel nem hozható kapcsolatba. A kormányzó meghívása már kb. egy évvel ezelőtt történt.

Hitler és Horthy kormányzó találkozása került szóba ezután.

A kancellár utalt arra, hogy egyetlen államfő sem szokott politikai tárgyalásokat folytatni, ha a külügyminiszter, vagy a kormány bármely más tagja nincs vele.

A kancellár ezután megfoglalta azt a híresztelést, amely szerint Mussolini résztvesz az osztrák katonai gyakorlatokon.

Veszedelemes tűz a Nagyhegyesen

Pénte délelőtt kiűzött ki Bot István Török Bálint uca 21. szám alatt lakó gazdálkodó Nagyhegyes 57. szám alatti tanyáján. A hatalmas pelyvakazal mellett játszó gyerekek gyufát szereztek és a játék vége az lett,

hogy a kazal lángbaborult. A debreceni tűzoltók vonultak ki nagy készültséggel a tűz helyszínére és 6 óráig tartó megfeszített munka árán sikerült a kazlak felét megmenteni. A kár még ismeretlen.

Hamar leáldozott az ünnepi fény...

A Deák Ferenc ucai izr. templom gyászistentiszteletén szivbemarkoló prédikációt mondott Baltazár püspökről Schlesinger főrabbi

Pénteken délután 6 órakor a Deák Ferenc ucai izraelita templomban

gyászistentiszteletet tartottak Baltazár Dezső dr. lelkiudvérri. A hatalmas templomot szorongásig megtöltötte a gyászolók tömege, amelyben szép számmal voltak képviselve más hírfelkészítők is. Így a női karzaton jelen volt az egész diakonissza-kar. A püspök temetésére érkezett Stern Samu budapesti hitközségi elnök is megjelent a gyászistentiszteleten.

Ahítatos esendben jelent meg a szószéken Schlesinger Sámuel dr. főrabbi és héber idézettel kezdte gyászbeszédét:

— Jó a szombat — jó a nyugalom. Az örök halálos esendnek szellője vette most fekete szárnyára dalos költőnek ezt a versfeszélyt, mely az alkonyati pihenőnapokat köszönti. Tulvilági, sejtelmes hangon esendül fel egyre lelkünkben a hiányt kongató refrén, mely egy jelentőségbe olvad városunk elborult szombatjával, mely siri nyugalmat ágyaz legnagyobb emberének, Baltazár Dezsőnek.

— Hamar leáldozott az ünnepi fény, mely szívünket büszke örömmel melegengette, gyorsan utolért, amiért napokon át remegtünk. Visszaperegtek az egekben imádságaink...

És a főrabbi szavai nyomán könnyek tolták a szemekbe. Mindenki megilletődve állt helyén, a nagy püspök

emléke jaldulásig szorongatta a lelkét. Egyre magasabban szárnyaltak a főrabbi búcsúzó szavai, majd fohász szállt az egek felé Baltazár lelki üdvéért.

Schlesinger Sámuel dr. magasszárnyalású gyászbeszéde után Meisels főkantor szivbemarkoló gyászenéke meleg, lírai baritonján esendült fel, mely csak fokozta a megilletődött tömeg borongós hangulatát.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

ALÁIRTAK A SZÍNHÁZI
SZERZŐDÉST

A színházra vonatkozó szerződést úgy a város részéről, mint az új igazgató, Horváth Árpád részéről aláírták. A szerződést a polgármester most jóváhagyta. A város a színházat és tartozékait Kardoss Gézától már átvette. A leltárt rendben találták.

Húszezer pengő az állam kára a győri kátránypanamában

Győr, augusztus 28. Pénteken ismét kihallgatta a vizsgálóbíró a kátránypanama gyanúsítottjait, akik közül Halmos György mérnöknek és Kautnitzer Károly aligazgatónak a szabadlábrahelyezését rendelte el. A két gyanúsított szabadlábrahelyezéséről csak a törvényszék vádtaácsa fog dönteni, addig azonban mindketten az ügyészség fogházában maradnak.

A kár, mit eddig okozott a gyár az államnak, körülbelül 20.000 pengő. A letartóztatásban lévő Harthmann Katalin titkárnő és Spányi Ernő, Takács Lajos, Virág Imre és Horvát László szabadlábrahelyezésüket kérték. Az ügyben hétfőn dönt a győri törvényszék vádtaácsa.

Heti 3500 dolláros szerződést kapott Eleanor Holm

New York, augusztus 28. Eleanor Holm, akit az amerikai sporthatóságok eltiltottak a berlini olimpiászón való részvételtől, mert útközben az óceánjárón a hajó bárját választotta állandó tartózkodási helyeül, megérkezett Amerikába. Eleanor Holmot már a kikötőben a színházi ügynökök egész légiója fogadta. A szép úszónőt elhalmozták ajánlatokkal és ő nyomban le is szerződött. Az impresszárió heti 3500 dollár fizetést biztosított Eleanor Holmnak és férjének amerikai turnéja alatt.

Időjóslás

Hazánkban jóval gyengébb lett az északi szél. A hőmérséklet emelkedett általában 23-24 fokot, a Balaton mentén 25 fokot, Budapesten 2 fokot ért el a déli órákban. Egyébként változóan felős volt az idő. Bánhidán 1 mm-nyi eső esett, azonkívül gyenge záporosó volt még Budapesten is.

Időjóslat: Az északi szél tovább gyengül, változó felhőzet, az éjjel hűvös marad, a nappali hőmérséklet kissé emelkedik. Helyenként a délutáni órákban lehet gyenge záporosó, esetleg zivatar.

ORSZAGOS VASÁROK

Augusztus 30-án, vasárnap: Csépa, Fülöpszállás, Kisujszállás.

31-én, hétfőn: Decs, Felsővadász, Háromfa, Hatvan, Irsa, Istvándi, Kapuvár, Kisvárd, Kövesszakál, Magyarmeceke, Nagykőrös, Poroszló, Szentmártonkúta, Uszod, Vác.

Evadnyitó műsor!

Rendkívül érdekes és izgalmas

Harry Baur

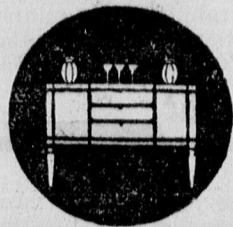
legremekesebb világfilmje:

GÓLEM

Minden idők legnagyobb filmsikere!

Bemutató ma:

Vígshínház.

LUSZTIG asztalos

mester
DEBRECEN
Éötvös-u. 37
Telefon 17-97

— Székelési zavarok, vastagbélhurut, puffadság, felelemérés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes **Ferenc József** keserűviz a gyomor és a bélszatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmirigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez.

x **A fiú felső keresk. iskolában és a középiskolát végzetek egyéves szaktanfolyamán a folytatódó beírások szeptember 5-ig eszközölhetők hétköznapokon 10—12 óra között.**

x **Beiratkozások a városi zeneiskolába.** Debrecen sz. kir. város zeneiskolájában a beiratkozások szeptember hó 1. napjától kezdődnek, napon a délelőtt 9—1 óráig. Beiratkozni lehet zongora, hegedű, gordonka, ének, zene szerzés, gordon fuvós hangszerekre, továbbá zeneelmélet, zeneiörténet, esztétika kamarazene, zenekar, zenei szeminárium és zenei előkészítő ovoda tanfolyamokra. Beíratási díj 6 pengő. Tandíjak asóbb osztályokban 8 pengő, középső osztályokban 10 pengő, felsőbb osztályokban 12 pengő. Zene-művészeti főiskolára előkészítő havi 15 pengő tandíjat fizetnek. Felvételi vizsgák szeptember hó 10 11 és 12-én, délelőtt 11—12 óráig és délután 3—6 óráig. Bővebb felvilágosítást a hirdetésményeken és a zeneiskola titkári hivatalában, Vár uca 1. szám. Telefon: 33—96. alatt nyerhető.

Nyilt-tér*

Alkalmazottunk, Szántó Sándor cégünköt megvált, további üzletkötésre és pénz felvételére részünkre nem jogosult.

Debrecen, 1936 augusztus hó.
Schwarcz Ernő
nyersbőrkereskedő,
Hatvan u. 45.

* E rovatban közlöttékert nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

SPORT**Csak a mérkőzés előtt állítja össze vasárnapi csapatát a Bocskay**

Második bajnoki mérkőzését vasárnap ismét itthon játsza a Bocskay. Most azonban már komoly, sőt nagyon komoly ellenfelet kap a Soroksár csapatában, amely a Bocskay ellen mindig legjobb formáját szokta csillogtatni.

Az első fordulóban a Soroksár 15-re kapott ki a „beteg” Ferencvárostól, de akik a mérkőzést látták, vagy olvasták, egyhanguan megállapították, hogy a játékok alapján a fordított eredmény igazságosabb lett volna. Többet támadott, veszélyesebben tört kapura a Soroksár, de a szerencse elpártolt tőle.

Csak aztán Debrecenben ne álljon melléje. Mert ez lesz a Bocskay első igazi erőpróbája és ha ezen sikeresen átlut, remélni lehet, hogy beleszól a nagyok versengésébe. A Soroksár legyőzéséhez azonban nagy formajavulásra van szükség, a keréknek nem szabad úgy akadozni, mint legutóbb. A védelemnek jobban kell állnia a lábán, a halvesornak többet kell dolgozni elől és hátul, a csatársornak pedig gyors-

sabban kell keresztülvinni akciót. Nagy kívánság ez, de nem lehetetlen.

A III. ker. mérkőzés után a Bocskay játékosai azt hozták fel mentségül, hogy nem volt elég erős az ellenfél ahhoz, hogy a Bocskayból jobb játékot kikényszerítsen. Hát a Soroksár ellen lesz erre alkalom.

A Bocskay egyébként pénteken este a szokástól eltérően nem közölte csapatát, tekintettel a Takács sérülésére és arra is, hogy talán a Tedezetsorban is számítani lehet változásra. Takácsot minden valószínűség szerint Finta helyettesíti, aki a csatársor mindhárom belső posztján játszik s ha Palotás kimarad a csapatból, helyette előreláthatólag Gyulai kerül be. Véglegesen csak közvetlenül a mérkőzés előtt állítják össze az együttest.

A Bocskay figyelmezteti tagjait, hogy a vasárnapi mérkőzés már a bérleti 13 mérkőzésre esik, saját érdeke tehát mindenkinek, hogy tagsági igazolványát, illetve bérletjegyét kiváltsa.

Megkezdődött a DEAC tenniszversenye

A DEAC nagy nemzetközi tenniszversenye pénteken kezdődött meg nagy siker mellett. A nagynevű játékosok közül Szigeti Ottó és Dallos Béla már pénteken játszottak és bemutatták nagy tudásukat.

Szombaton már teljes üzemben folyik a játék délelőtt és délután is. Az összes kiváló játékosok mind játszanak; a férfiak közül Szigeti, Dallos, Straub, Balázs, Mucusu, Friedrich Pestről, báró Vay Tiszalókról, vitéz Nadányi, Kovács, Miskolczy, Berettyó-ujfaluból, a legjobb debreceniek, több játékos román területről, a hölgyek közül Sass Márta, Ferenczy Ida, dr. Haussner Lili stb. Pestről és sokan vidékről.

Az első nap eredményei: Demény DEAC—dr. Görgey 6:4, 7:5, Szigeti MAC—Balfy DEAC 6:2, 6:1, Dallos MAC—dr. Farkas DEAC 6:0, 6:4, Máthé dr. DEAC—Somlyai DEAC 10:8, 3:6, 6:1, Szász DTE—Klamartsik D. Pósta SE 6:1, 6:3, Máray DVSC—Pataky DVSC 6:4, 6:3, Hadady DEAC—Somlyai DEAC 6:3, 6:2, Vajna KUE—Gara DTE 6:3, 6:3.

Női egyes, dr. Kulinné DEAC—Szkenderovits Hanna 6:2, 6:1.

LEVENTÉK ÉS KÖZÉPISKOLÁSOK USZÓVERSENYE

Mindazok a leventeköteles ifjak, akik gyors, mell vagy hátúszást tudnak, 29-én, szombaton délután háromnegyed 5 órakor jelenjenek meg a nagyerdei városi úszóudvarban és jelentkezzenek ott a helyszínen a versenybizottságnál a leventeköteles ifjak részére rendezendő úszóversenyre. Nevezési díj nincs. Úszóudvarba belépés díjtalan. A verseny a következő zömökökből áll. 50 m. mell vagy pillangóúszás; 50 m. gyorsúszás; 50 m. hátúszás (15 évig), 100 m. mell vagy pillangóúszás; 100 m. gyorsúszás; 100 m. hátúszás (15—21 évig). Minden számban az első három helyezett éremdíjazásban részesül. A versenyen indulhatnak a középiskolások is s eredményeik szerint a MUSZ-hoz lesznek felterjesztve.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetései mindig eredményesek!

Apolló mozgó

MA:
CIMZETT ISMERETLEN
a legszórakoztatóbb
MAGYAR FILM
Kacagó orkán kíséri
minden jelenetét!
Két főszereplő:
KABOS és AGAY IREN.
Előadások: 5, 7, 9 órakor!

KÖZGAZDASÁG**OLCSÓBB A KÉSZ BUZA**

Készrueladások: Tiszavidéki búza 80 k 150 mm. 15.40, 150 mm. 15.45, 150 mm. 15.20, 1050 mm. 15.25, dunatiszaközi 150 mm 15.00, 600 mm. 15.10, ftiszai 300 mm. 15.15, 300 mm. 15.30, 300 mm. 15.20, 600 mm. 15.50, 150 mm. 15.10, fm. 150 mm. 15.05.

Tengeri: 150 mm. 12.85, 150 mm. 12.80, 300 mm. 12.90, minta szerint. Arpa: 300 mm. 16.20, 100 mm. 12.00. Zab: 150 mm. 13.15.

Határidőüzlet: Októberi búza 12.78—12.85, zárlat 12.76—12.78, márciusi rozs 13.42, szeptemberi tengeri 12.45, zárlat 12.43—12.45, májusi 11.20—11.27, zárlat 11.20—11.22.

Az árjegyzőbizottság megállapítása szerint a tiszai búza kivételével az „árú-árfolyam” 5 fillérrel olcsóbb, a tengeri 5 fillérrel, a zab 10 fillérrel drágább, míg a rozs és árpa változatlan.

Tiszai búza 80 kg 15.20—15.40, ftiszai 15.10—15.30, dunatiszaközi 15.00—15.25, más származású 10.05—15.25, rozs 12.50—12.85, árpa 11.70—12.50, sörárpa 14.50—17.50, új zab 13.00—13.40, tengeri 12.80—12.90.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK

1 angol font 17.00—17.20, 100 cseh korona 13.30—14.20, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.10—341.10, 100 francia frank 22.30—22.50, 100 lei 2.80—3.00, 100 líra 29.90—30.25 (Az 500 és 1000 líras bankjegyek kivételével), 100 schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 110.70—111.65.

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szóig két napilapban, a Debreceni Független Ujságban, a Debreceni Ujságban HETKÖZNAP 40 FILLER, VASÁRNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Uszleti hírtetésre más tarifa. — Felvilágosítással készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Nézze meg kirakatunkban a idei

Habselyem női ruhák árait.

Ilyet még ugysem láított.

HAVAS Horisnyaház Bádogos u 1.

Katonatisztek. altisztek, katonai hivatalok, »Unió«-tagok elsőrendű tűzfát, szenet, kokszt, brikettet téli beszerzésre is havi részletfizetésre készpénzárón kapnak, 100 kg-ot már házhoz szállítva — »Margit« tűzifa- és szénkeres. vállalatnál, a Margit fürdő mellett. Telefon: 10—24. 2469

Töltsön egy kellemes estét a »Balgolyvár« vendéglő gyönyörű kertjében. Híd uca 14. Gázgyárral szemben. Asztalrendelés: Telefon 19—31. 1010

Betöltendő állás

Szeptember elsejére jól főző középkorú szakácsnőt keresek. Hungária pensió, Ferenc József út 59., II. em. — 2904

Mindenek szobalány hosszú bizonyítvánnyal fölvetetik. Dr. Jakabné, Batthyány u. 1., délután 4—5 között. 6560

Megbízható szobalányt hosszú bizonyítvánnyal elsejére felveszek. Péterfia 31. 2951

Kiszolgálóleányt sütdőbe felveszek 100.—pengő óvadékkal. Sajátkezüleg megírt ajánlatokat »Havi 30« jeligére a kiadóba kérek. 2950

Elsejéig ajánlkozzen jól főző zsidó leány budapesti úriházhhoz 30 pengő kezdőfizetéssel. Kifogástalanra rávárak. »Modern vallásos« jeligére kiadóba. 2934

Bejárónő, fiatal, megbízható leány felvétetik. — Jelentkezhet elscjén. Deák Ferenc u. 9., hátul. 2939

Asztalosiparral rendelkező állandó munkára felvétetik. Rothermerre uca 36., keresztépület. 6567

Mindenek főzőnő bejárásra azonnal felvétetik. Svetits-bérház, III. lépcső III. em. 7. a. 2949

Egy jó munkájú fodrászsegéd azonnal felvétetik. Molnár Márton, Kaba 89. 2936

Kifutót felveszek, aki biciklizni tud. Antal Sándor, Mátyas király 36. Sütdő. 6688

Iskolaruhák.
fiú télikabátok és len-
gyel bundák óriási választékban Weisz Sándor férfi ruha áruházában, Csapó u. 10. 4911

Borostyán padlóakk
1.76. Auspitz festéküzlet, Csapó u. 16. sz. 2741

Allást keresők

Irodai
teendőben jártas nő keres állást irodába vagy üzletbe penztáros nőnek. A német nyelvet is bírja. — Cím a kiadóban. 2099

Rőfős
és divatáru kereskedőségét hatat, kezdő fizetéseit állást keres. Cím a kiadóban. 2637

Osztrák
nevelő szép kiejtéssel 3-6 éves gyermekekhez állást keres. Csokonai u. 7. 2933

Kiadó lakás

Csinosan
bútorozott szoba egy-két személy részére kiadó. — Piac u. 58., I. em. 17. 1952

Kétszobás,
konyhás, két kamara és előszobás, mosókonyha, uccai lakás szeptember elsejére, esetleg azonnalra kiadó. Apafi uca 20. szám. 6388

Csinosan
bútorozott teljesen különbejárati szoba parkirozott udvarban kiadó. Földszint háttal az udvarban, kereszt épület, Péterfia uca 48. Közel az erdőhöz és strandhoz. 2452

Szép
uccai szoba, konyha, kamara, mosóház, fás udvarban július 1-re kiadó. — Apaffy uca 20. 5185

Udvari
bútorozott szoba garantáltan tiszta, fürdőszobával kiadó. Cím a kiadóban. 2858

Széchenyi
ucca elején a vásár tartamára garantáltan tiszta 2 ágyas szoba fürdőszobával kiadó. Cím kiadóban. 2884

Háromszobás
komfortos lakás Kálvintér 13. szám alatt kiadó. Érdeklődni Belvárosi Takarékpénztár fióknál. 2928

Kétszobás
komfortos lakás Piac uca 71. szám alatt kiadó. — Érdeklődni Belvárosi Takarékpénztár fióknál. 2927

Kiadó
bútorozott szoba 1-2 személy részére hosszabb vagy rövidebb időre. Megtekinthető 1-3 óra között, vagy reggel 9-ig Piac u. 10., II. em. ajtó 1. C559

Garantált
tisztá csinosan bútorozott szoba kiadó. Rákóczi uca 33. 2913

Kétszobás,
konyhás lakás mellékhelyiségekkel szept. 1-re kiadó. Kandja u. 15. Havi bér 25 pengő. 6643

Kiadó
1 szoba, konyha, speiz. — Piac u. 38., keresztépület. 6685

Különbejárati
szoba kiadó, fiatal párnak is. Kisebb gimnázistát ellátásra felveszek. Rothermere u. 21. 6571

Kiadó
november 1-re Komlóssy út 46. kétszobás modern lakás mellékhelyiségekkel. Péterfia 46. alatt I. emeleti kétszobás balkonos garzonlakás. 6572

Kamrában
2 szobás lakás szeptemberre átadó. Megtekinthető: 2-5-ig. Werbőczy 4., III. em. 7.

Emeleti
uccai 4 szoba, előszoba, komfortos lakás november elsejére kiadó. Arany János 19. 2948

Központon
két uccai szoba irodának, rendelőnek azonnal kiadó. Csapó 19. 2938

Különbejárati
1-2 szoba bútorral vagy anélkül kiadó. Révész ügyvéd, Piac 58. 2937

Szoba,
uccai, lépcsőházi feljártal kiadó. Hunyadi uca 21. Révészné. 2993

Légfűtéses
különbejárati bútorozott szoba kiadó. Esetleg diáknak is ellátással. Svetitspalota, harmadik lépcső, II. 9. 2802

Három szoba,
fürdőszoba mellékhelyiségekkel november 1-re kiadó. Fűvészkert u. 11. 2952

Lakást keresők

Idősebb
kis családnál gondozásért tisztviselő házaspár lakást keres. »Gondozás« jellegére levelek a kiadóba. 2864

Ingtalan

Mikepéres
Vénkert 1 hold szőlő, 4 éves, 2 szoba, konyha, speizos lakással eladó vagy elcserélem debreceni külsőségi házzal. Vigkedvő Mihály u. 52. 2866

Villa,
4 szobás, 3 nagy pincével, gyümölcsös, vasút mellett eladó. Széchenyikert, Huszár u. 11. 6679

Nagyobb
gyümölcsös telek lakóházzal belterületen előnyös fizetéssel eladó. Érdeklődni: Hatvan u. 53., I. em. balra. 6680

Eladás

Tropicál
ruhát vegyen már 21 pengőért a Gerő ruhaházban, Piac u. 59.

Hármasszékények,
hálók, ebédlők, szőlők, — íróasztalok, borbélybucadezés, ülogarnitúrák, asztalok, székek olesón eladók. Bütormagazin, Széchenyi u. 6. 2467

Kezimunkák

tervezése és készítése
Gobelin képek
művészies kivitelben
szaküzletben

Miklós-u. 50

Fajgalanbok
túlszaporodás és helyszűke miatt mélyen leszállított árban eladók. Apaffy uca 20 sz. 675

Női cipők
tejesen jókarban eladók. Cím a kiadóban. 2839

Kertipad
és egy kétkerekű kéziköcsi tüzfűtésnek alkalmas, eladó. Csapó uca 46. 2932

110.000 darab téglá
város belterületén eladó. Érdeklődni Belvárosi Takarékpénztár fióknál. 2930

Eladó
összerakható vasgép, kávépörkölő, daráló, főző, — üres egész- és félliteres üvegek, szemüvegek, pléhdobok, nagy képreprodukciók. Megtekinthető 1-3 óra között. Piac 10., II. e. ajtó 1. 6561

Eladók
szelvény, mosdó, szőnyeg, edények elegáns női ruhák és cipők stb. Megtekinthető 3-5 között. Cím a kiadóban. 6651

Jókarban
levő fürdőkálya eladó. — Péterfia 14. Wilhelm. 2954

Üzletberendezés
olesón eladó. Winternitz Béla, Erzsébet u. 25. 2945

Kertipad
és egy kétkerekű kéziköcsi tüzfűtésnek alkalmas, eladó Csap uca 46. szám. 2932

Utazóknak
nagyszerű mellékeiket adók magas jutalékra, — délelőtt. Cím a kiadóban. 2953

350 kbc.
motorkerékpár eladó. Cím a kiadóban. 6655

Cserépkálya
jó állapotban eladó. — Nyomtató u. 5., balra. 6646

Konyhaasztal
lóca, ládák, többféle asztalok eladók. Attila tér 7. 6686

Eladó
jókarban levő bicikli. Homok uca 89. 6687

Merkantil
nyomda 3-as géppel eladó. Tökés, Garai uca 15. 6577

Modern
szép fűszerberendezés, falkos és fiókos állványok, puldok és egyéb felszerelések sürgősen és darabonként is eladó. Cím kiadóban. 2940

Fűszerberendezés
eladó, üzlet italmérési joggal kiadó. Cím kiadóban. 2941

Vétel

Megvételre
keresek búza, repce, köles, fűmagos vadrepce aljat — nagy és kismennyiségben. Apaffy uca 20. 6673

Ócska vasat,
fémek legmagasabb árban veszek, ócska gépeket. — Raktáron singerenda, ráf. vasak. Steiner, Eötvös uca 110. Telefon 26-86. 1900

Pianinó
megvételre. — esetleg adóban. 2922

Kézikoest,
használtat, jókarban, lehetőleg fedéreset veszek. — Ügynökség, Hunyadi uca 21. 2992

Pénz

Kölcsönök
folyósítunk I. helyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre, kurrens árura és finanszírozási célokra. Magyar Általános Takarékpénztár — Piac u. 81. 3814

Oktatás

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. — Kossuth uca 41. 2237

Erdélyből való
30 éven felüli egyetemi hallgató sikeresen előkészít magán, javító és nótavizgára főleg nyelvekből és matematikából. Cím: Fűssy László, Debrecen, Bethleg uca 15 szám.

Eves tanítással
ellenértékelhető üres szobát keres Magánoktató Főiskolai Hallgatók Irodája. Ajánlatokat »Sürgős« jellegre a kiadóba kérünk. 2911

Ellátás

Hungária pensio

Debrecen, Ferenc József út 59. szám. — Telefon 23-39.

Családi otthon, kütünykonyha, a legszigorúbb diéták.

Meglepő
olesón kaphat az Ujságról Clubjának éttermében kifogástalan házikosztot. 4 fogásos menü 1.—, kismenü 80 fillér, családi nagy menü 1.50. Piac uca 26. I. em.

Egy
vagy két középsikolás diákot teljes ellátásra elfogad úri család, tiszta, világos, nagy szoba; békebeli úri koszt. Péterfia u. 25. szám.

Leányok
komfortos lakást, teljes kóser ellátást, német konversatiót, korrepetálást kaphatnak nagyon jutányosan. Cím a kiadóban. 2935

Izraelita
úri családnál két középsikolai tanuló teljes ellátással kellemes otthont találhat. Péterfia 31. 2865

Ajánlat

Kilósárak,
düffinek, fianettek, vásznak, krepdesinek érkeztek Csapó u. 15. Sugár. 2569

Mindenféle
ruhaneműt szépen és olcsón javít: Kossuth uca 41. 2236

Vásári
szabók és kereskedők figyelmét felhívom, hogy konfekciós munkákat pontos szállítás mellett vállalom. Szives pártfogást kér: Roth Ignác. Műhelyem Csapó u. 25. 2699

Használt
tankönyvek az összes iskolák részére kaphatók. Tavalgyi könyvet kevés ráfizetéssel becserelem. Aczél antikvárium, Széchenyi u. 2. Ugyanott iskolaszerek nagy választékban, olcsó árakon. 2931

Bóni bor
45 fillér. Termelői kímérés. Werbőczy uca 6. 2746

Mérlegek,
takaréktűzhelyek, üstházak nagy választékban. — Prima, felelősséggel, Javítottak raktáron. Szakszerű javítások olesón. Kívó uca 57. 2787

Tükrögyártás,
üvegesizolás, régi tükrök újjáöntése. Előszoba, fürdőszoba tükrök. Sipkovits, Nagyvárad uca 15. 2891

Steyr-Waffenrad,
Styria, Opel, Aiglon, Csepel s az összes márkájú kerékpárok. Gumik, alkatrészek nagy raktára. Segédmotoros kerékpárok, Puch 250, Indian 600-as oldalkocsis motorkerékpárok eladók, elcserelehetők. Király főútlelet: Royal épület, fióközlet: Csapó u. 76. 2705

Akácmez,
elsőrendű, alacsony napiáron kapható. Arany János uca 30. 6678

Kitűnő
újleltai boraimat 50-54 f. árusítom. Arany János 19. sz. 2947

Különféle

A Deák Ferenc uccai zsidó templomban egy férfi és egy nő ülés nagyon olesón bérbeadó. Ertekezhetni Turai trafik

Bérszántó,
traktoros és lökéses jelentkezhetik: Széchenyi uca 94., vasárnap délelőtt. 6683

Eiveszett
kedden Déritől Péterfiától egy fehér babakoestertitő. Megtalaot jutalmazom. — Péterfia 2. 6573

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE, Lantlói utca 1. Debreceni Függőtlen Ujság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó T. József kir. herceg uca 1.